Gemeenteraden van de bij GGD Hollands Noorden aangesloten gemeenten

Locatie Alkmaar
Hertog Aalbrechtweg 22
1823 DL Alkmaar
T 0880 100 500

Uw kenmerk:		E-mail:	bleeuw@ggdhn.nl
Ons kenmerk:	20180413	Datum:	13 april 2018
Contactpersoon:	E.J. Paulina	Bijlagen:	2
Doorkiesnummer:	088 0100500	Onderwerp:	toezending jaarstukken

Geachte raad,

Hierbij ontvangt u de jaarstukken over 2017 en de begroting voor 2019 van GGD Hollands Noorden. Op basis van de afspraken die voor Gemeenschappelijke Regelingen in onze regio gelden, ontvangen wij graag uw zienswijze op deze stukken. Besluitvorming over deze stukken vindt plaats in de vergadering van het algemeen bestuur van 11 juli 2018.

Jaarstukken 2017

Programmaverantwoording

Bijna al onze doelstellingen hebben we in 2017 behaald. De dynamiek van de buitenwereld en veranderende klantwensen hebben ook effect op de interne organisatie van onze GGD en haar medewerkers. Dit betekent dat ook hier tijd en aandacht voor dient te worden gemaakt. Dit blijft een uitdaging en punt van aandacht in een situatie van beperkte tijd en drukke reguliere werkzaamheden.

Onderstaande tabel bevat een opsomming van belangrijkste kerncijfers over onze resultaten.

Tabel 1: Resultaten 2015-2017	2015	2016	2017
Nieuwe meldingen infectieziekten	291	246	251
Besmettingsaccidenten	79	78	91
Nieuwe personen in zorg met TBC	74	82	105
Consulten SOA spreekuur	3.839	4.088	4.112
Aantal gevonden SOA	750	938	923
Klanten reizigersadvisering	12.255	12.081	12.965
Aantal meldingen milieuvragen	108	152	182
Lijkschouwingen	829 (incl 385 euthanasie)	865 (incl 418 euthanasie)	890 (incl 397 euthanasie)
Consulten medische zorg aan arrestanten en gedetineerden	2.709	2.868	1.977

Tabel 1: Resultaten 2015-2017	2015	2016	2017
Forensisch onderzoek justitie	158	216	299
Deelnemers prenatale voorlichting	4.152	4.237	4.368
Aantal kinderen in zorg 0-18 jaar	154.229	156.336	147.556

Daarin vallen enkele trends waar te nemen:
- Door veranderde wetgeving ziet de GGD jongeren tot 18 jaar in plaats van tot 19 jaar. Hierdoor is het aantal jongeren onder onze zorg gedaald.
- het aantal lijkschouwingen is gestegen en het aantal euthanasiegevallen is iets gedaald.

Naast de programmaverantwoording over 2017 wordt in mei 2018 een publiek jaarverslag (via onze website) uitgebracht.

Financieel resultaat bedraagt € 213.000 nadelig

De jaarrekening 2017 sluit helaas met een negatief saldo van € 213.000 (2016 € 451.000). Ten opzichte van totale begroting bedraagt het tekort 0,6% van de baten en is relatief beperkt gebleven. De burap 2017-2 sloot met een voordelig saldo van € 8.000. Ten opzichte van de burap2 valt het resultaat € 221.000 minder gunstig uit. De afwijkingen > € 25.000 kunnen als volgt worden geanalyseerd:

Tabel 2: Analyse resultaat 2017 ten opzichte van burap 2017-02 (x € 1.000)			
Resultaat burap 2017-02		8	voordelig
Baten inspecties/ minder gerealiseerd door onderbezetting	-166		nadeliger
Baten PGA/ lagere bezetting en instroom bij AZC	-36		nadeliger
Overige posten	-19		nadeliger
		-221	
Resultaat 2017 jaarrekening		-213	nadelig

- Het begrote aantal inspecties is niet gerealiseerd door te lage effectieve personeelsbezetting. Dit heeft geresulteerd in te hoge inschatting van de opbrengsten uit inspecties bij kinderopvang € 166.000.
- De opbrengsten voor de Publieke Gezondheid Asielzoekers over het 4e kwartaal is €36.000 lager uitgevallen. De bezetting en instroom bij de AZC is gedaald.
- Het restantverschil tussen de jaarrekening 2017 en burap 2017-2 bedraagt € 19.000 nadelig en betreft diverse kleinere afwijkingen.

Resultaat per programma

Het resultaat per programma is in de onderstaande tabel samengevat.

Tabel 3: Resultaat per programma 2017 (x € 1.000)	Baten	Lasten	Saldo
Jeugd	20.613	20.838	-225
Infectieziektebestrijding	5.504	5.416	88
Kwetsbare burger	2.642	2.651	-9
Veilig Thuis	3.567	3.573	-6
Onderzoek, beleid & preventie	2.096	2.157	-61
			0
	34.422	34.635	-213

Jeugd

Het tekort over 2017 op het programma Jeugd bedraagt € 225.000 en is in lijn met de tussentijdse verwachting. Het negatieve resultaat wordt met name veroorzaakt door een herziening in de formatie en een hoog langdurig ziekteverzuim. De formatie is uitgebreid op basis van nieuwe inzichten en berekeningen aansluitend bij het Landelijk Professioneel kader en het Basispakket JGZ.

Infectieziektebestrijding

Het positieve resultaat van € 88.000 hangt samen met extra opbrengsten. De positieve resultaten zijn in lijn met de realisatie van 2016.

Kwetsbare burger

Het resultaat bedraagt €9.000 nadelig en is in lijn met de begroting.

Veilig Thuis

In 2017 is een aanvullende bijdrage voor Veilig Thuis beschikbaar gesteld van € 565.000. Hierdoor is het resultaat op dit onderdeel beperkt gebleven (€ 6.000 negatief). De extra middelen zijn ingezet om de verhoogde instroom van meldingen (18%) af te handelen. Gedurende 2017 zijn op verschillende momenten acties en extra medewerkers ingezet om de wachtlijsten op korte termijn onder controle te houden. De structurele versterking van de organisatie heeft daardoor te weinig aandacht gekregen.
Er is de afgelopen jaren te weinig ingezet op begeleiding en operationele aansturing van medewerkers. Terwijl dit voor een jonge, net gefuseerde organisatie, noodzakelijk is in het creëren van een stabiele, koersgerichte organisatie waarbinnen ontwikkelingen en veranderingen van buitenaf goed opgevangen kunnen worden.

Onderzoek, beleid & preventie

Het resultaat bedraagt € 61.000 nadelig en hangt samen met de vorming van de bestemmingsreserve € 50.000 voor gezondheidsonderzoeken.

Vermogenspositie

De aanwezige Algemene Reserve is onvoldoende om het negatieve resultaat te kunnen opvangen zonder een negatieve stand te bereiken. Door de onttrekking van het resultaat van de GGD Algemeen, bedraagt de Algemene Reserve na deze bestemming € 180.000 negatief.
Na vorming van een Bestemmingsreserve Egalisatie Exploitatie Veilig Thuis en mutatie van het resultaat over 2017 van dit onderdeel, bedraagt deze bestemmingsreserve na bestemming € 6.000 negatief.

De GGD heeft de uitdaging om de negatieve reserve die ontstaat na bestemming van het resultaat op te lossen. Dit vraagt een kritische beoordeling van onze inkomsten en uitgaven in relatie tot het takenpakket van de GGD. In 2018 wordt aan het algemeen bestuur een plan voorgelegd op welke wijze de negatieve algemene reserve wordt aangezuiverd.

Accountantscontrole

De accountantscontrole heeft inmiddels plaats gevonden en heeft enkele bevindingen opgeleverd: deze worden in het jaarlijkse overleg van de accountant met leden van het dagelijks bestuur besproken. Inmiddels is een concept-controleverklaring afgegeven met een goedkeuring voor getrouwheid en evenals over 2016 een oordeelonthouding voor rechtmatigheid. De controleverklaring is opgenomen in de jaarstukken 2017.

Rechtmatigheid

De GGD heeft over 2017 onderzoek gedaan naar de rechtmatigheid van verantwoorde lasten alsmede investeringen. Over 2017 bedragen de verantwoorde lasten € 34.517.000 en de investeringen bedragen € 895.000. Uit het onderzoek is gebleken dat 33 inkoopdossiers over 2017 moeten worden getoetst aan de regels uit de Aanbestedingswet 2012 en het Inkoopbeleid 2016-2018 van GGD HN.
Uit het onderzoek blijkt dat bij 8 inkoop dossiers achteraf niet kan worden vastgesteld of meervoudig onderhands is aanbesteed. Bij deze inkoopdossiers is de dossiervoering nog niet op orde waardoor sprake is van onzekerheid over de financiële rechtmatigheid van de daarmee samenhangende lasten en investeringen. Er kan sprake zijn van verlening van opdrachten waardoor pas later aanbestedingsgrens van € 50.000 wordt overschreden. Bij de betreffende uitgaven zijn geen verdere onregelmatigheden aangetroffen.
De onzekerheid bedraagt € 0,6 miljoen, zijnde 1,7% van verantwoorde lasten alsmede investeringen.
In 2018 zijn de aanbevelingen van de accountant opgevolgd en wordt voldaan aan het normenkader.

Bijstelling financiële wijzigingen begroting 2018

De primaire begroting 2018 is medio 2017 vastgesteld in het Algemeen Bestuur. Begin 2018 is deze begroting op alle onderdelen geactualiseerd als uitgangspunt voor de begroting 2019. De bijstelling van de financiële wijzigingen in het bestaande beleid zijn in de onderstaande tabel samengevat.

Tabel 4: Bijstelling financiële wijzigingen begroting 2018 (x € 1.000)

Primaire begroting (Lasten)		33.908
Verhoging lasten Veilig Thuis	940	
Overige aanpassingen	922	
Knelpunten bedrijfsondersteuning GGD en Veilig Thuis	P.M.	
Taakstelling 2018 effect te lage indexering bijdragen	-/-338	
		1.524
Begroting na bijstelling financiële wijzigingen 2018 (Lasten)		35.432

De financiële bijstellingen over 2018 worden bij de bestuursrapportage ter besluitvorming voorgelegd aan het bestuur.

Verhoging lasten Veilig Thuis

De begroting van dienstverleningsovereenkomst voor Veilig Thuis Noord-Holland Noord is aangepast. De gemeenten hebben ingestemd met een verhoging voor de uitbreiding van de formatie voor het primair proces (€ 940.000). De bijdrage voor ondersteuning (overhead) GGD HN is niet verhoogd en bedraagt evenals in 2017 € 234.000.

In verband met aanhoudende wachtlijsten is begin 2018 wederom een korte termijn actie ingezet. De Inspectie Gezondheidszorg en Jeugd heeft Veilig Thuis onder verscherpt toezicht geplaatst voor een periode van 6 maanden. Veilig Thuis is opgedragen een plan van aanpak uit te voeren om de problematiek op de korte termijn op te lossen en daarnaast zorg te dragen voor structurele borging. Het dagelijks bestuur heeft Veilig Thuis de opdracht gegeven extra personeel in te zetten voor het wegwerken van de wachtlijst en het stabiliseren van de organisatie. Op basis van deze opdracht zal een herziene begroting 2018 worden opgesteld en worden voorgelegd.

Overige aanpassingen

Diverse baten en lasten zijn getoetst op de laatste (markt-) inzichten en bijgesteld indien nodig. Er is geen sprake van nieuw beleid.

Tabel 5: Specificatie overige aanpassingen 2018 (x € 1.000)

Extra voor aanvullende taken		
Reizigersadvisering (markt trekt aan)	129	
Inspectie & Hygiëne (hogere normuren per inspectie)	92	
Rijksvaccinatieprogramma (informed consent)	134	
Toename maatwerk (o.a. balie Alkmaar)	255	
Brede centrale toegang	106	
		716
Afname instroom Publieke Gezondheid Asielzoekers (PGA)		-/- 144

Tabel 5: Specificatie overige aanpassingen 2018 (x € 1.000)	
Afname activiteiten Forensische Geneeskunde (onzekere toekomst)	-/- 111
Meer gesubsidieerde Artsen In Opleiding (AIO	97
Overige ontwikkelingen	42
Salarisstijging lonen en pensioenen obv laatste inzichten (door taakstelling teruggedraaid)	322
	922

Knelpunten bedrijfsondersteuning GGD en Veilig Thuis

De GGD komt in toenemende mate in knel met de bedrijfsondersteuning van het primaire proces van zowel de GGD als van Veilig Thuis. In 2015 is gestart met de uitvoering van Veilig Thuis, waarvoor de GGD een ontwikkelbudget heeft ontvangen € 300.000. Over 2016 en 2017 hebben gemeenten geen aanvullende middelen beschikbaar gesteld voor de verdere ontwikkeling en de bedrijfsondersteuning van Veilig Thuis. De benodigde extra inzet voor Veilig Thuis is uit de bestaande capaciteit van de GGD opgevangen.

Van de totale begroting Veilig Thuis wordt 6% (€ 234.000) besteed aan bedrijfsondersteuning door de GGD. Door de aanhoudende knelpunten in de bekostiging van Veilig Thuis zijn middelen die bedoeld waren voor bedrijfsondersteuning ingezet op de uitvoering en het wegwerken van de wachtlijsten.
De werkelijke kosten voor ondersteuning zijn door de GGD ingeschat op € 835.000 (18%).

De GGD heeft een belangrijk synergievoordeel gerealiseerd met de uitvoering van Veilig Thuis. Maar inmiddels is gebleken dat de ondersteuning voor Veilig Thuis nog niet op het gewenste niveau is en de ondersteuning bij de andere GGD-activiteiten begint te eroderen. Dit is een onwenselijke ontwikkeling. De GGD zal in 2018 nader onderzoek doen naar de bedrijfsondersteuning en een voorstel doen voor het oplossen van deze problematiek.

Taakstelling 2018 effect te lage indexering bijdragen

De gemeentelijke bijdragen over 2018 zijn vooralsnog gebaseerd op indexeringsbrieven van de Adviesgroep Gemeenschappelijke Regelingen. De GGD en diverse andere gemeenschappelijke regelingen hebben een ander inzicht op de berekeningswijze en de toepassing van de indexeringsafspraken.

Om de geactualiseerde begroting 2018 sluitend te maken is een taakstellende bezuiniging opgenomen van € 338.000. Dit tekort ontstaat feitelijk door het verschil van inzicht over de nacalculatie van de indexering van de gemeentelijke bijdrage over 2016-2017-2018.

De berekeningswijze van de GGD van de structurele effecten van de nacalculatie van de indexering van de gemeentelijke bijdrage over 2016-2017-2018 komt € 322.000 hoger uit dan de berekening van de Adviesgroep Gemeenschappelijke Regelingen.

De Adviesgroep Gemeenschappelijke Regelingen is inmiddels gevraagd om te komen met een oplossing voor het voortslepende verschil van inzicht tussen de diverse Gemeenschappelijke Regelingen en de Adviesgroep omtrent de nacalculatie van indexering.

Als duidelijk wordt op welke wijze omgegaan wordt met de indexering en de nacalculatie, zal dit in de nog aan te bieden begrotingswijziging 2018 worden verwerkt.

Begroting 2019

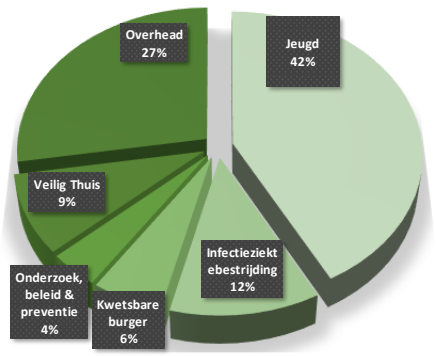
Resultaat per programma

De indeling van de programma's is bij de begroting 2018 gewijzigd. Op grond van het Besluit Begroting Verantwoording is het programma overhead toegevoegd. Met ingang van begrotingsjaar 2019 zijn de activiteiten voor Veilig Thuis Noord-Holland Noord in een apart programma opgenomen. Voorheen was Veilig Thuis opgenomen onder het programma Kwetsbare burger. De overhead is toegerekend in overeenstemming met de notitie overhead van de Commissie BBV.

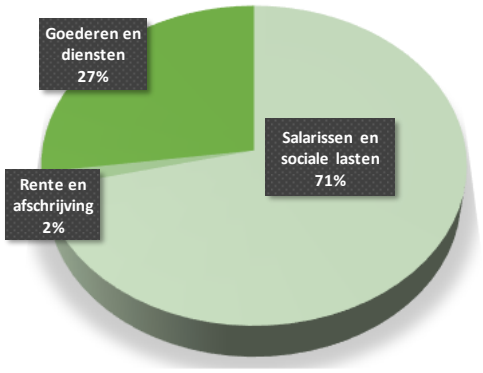
Het resultaat per programma is in de onderstaande tabel samengevat.

Tabel 6: Resultaat per programma 2019 (x € 1.000)	Baten	Lasten	Saldo 2019	Saldo 2018 na bijstelling
Jeugd	21.879	15.352	6.527	6.386
Infectieziektebestrijding	5.848	4.304	1.544	1.484
Kwetsbare burger	2.529	2.045	484	462
Onderzoek, beleid & preventie	2.123	1.435	688	661
Veilig Thuis	3.971	3.274	697	697
Overhead	97	10.037	-9.940	-9.690
	36.447	36.447	0	0

Verdeling lasten per programma

Verdeling lasten per kostensoort

Ontwikkeling begroting 2019

Uitgangspunt voor de primaire begroting 2019 is de geactualiseerde begroting 2018. De begroting 2019 is vervolgens uitgewerkt op basis van de door het algemeen bestuur op 21 februari 2018 vastgestelde kaderbrief 2019. De kaderbrief is vastgesteld, met uitzondering van de daarin opgenomen nacalculatie van indexering over voorgaande jaren.

De bijdragen van gemeenten zijn geïndexeerd op basis van de indexeringsbrief van de Adviesgroep Gemeenschappelijke Regelingen (dit jaar vanuit Schagen verzonden). Indien de gevraagde duidelijkheid van de Adviesgroep omtrent het indexeringsvraagstuk hier aanleiding toe geeft, zal de begroting in een later stadium hieraan worden aangepast.

Tabel 7: Ontwikkeling begroting 2019 (x € 1.000)

Geactualiseerde begroting 2018 (Lasten) voor taakstelling		35.770
Taakstelling 2018		-/- 338
Geactualiseerde begroting 2018 (Lasten) na taakstelling		35.432
Aanpassing diverse lasten	1.080	
Knelpunten bedrijfsondersteuning GGD en Veilig Thuis	P.M.	
Knelpunten GGD Rampen Opvang Plan	P.M.	
Taakstelling 2019	-/-65	
		1.015
Begroting 2019 (Lasten)		36.447

De begroting van dienstverleningsovereenkomst 2018 voor Veilig Thuis Noord-Holland Noord is aangepast en de gemeenten hebben ingestemd met een hogere bijdrage voor 2018. De verhoging is naar verwachting structureel en daarom ook in de begroting 2019 opgenomen. De besluitvorming over deze structurele verhoging vindt plaats bij vaststelling van de begroting 2019 behorende bij de dienstverleningsovereenkomst tussen de GGD en de gemeenten.

Aanpassing diverse lasten

Diverse baten en laten getoetst op de laatste inzichten en bijgesteld indien nodig. De belangrijkste aanpassingen betreffen:

Tabel 8: Aanpassing diverse lasten 2019 (x € 1.000)

Indexering kosten	1.067
Lagere kosten uitstroom personeel	-/- 72
Afschrijvingen implementatie digitaal dossier JGZ	85
	1.080

Knelpunten bedrijfsondersteuning GGD en Veilig Thuis

Zie voorgaande paragraaf over 2018.

Knelpunten GGD Rampen Opvang Plan

In de kaderbrief 2019 is opgenomen dat de begroting onder druk is komen te staan door intensievere inzet van de GGD bij incidenten. Het GGD Rampen Opvang Plan (GROP) is geactualiseerd en start in 2018 een project om te komen tot een integraal crisisplan, wat inhoudt dat maatregelen getroffen worden om de interne GGD-organisatie ten tijde van crisis voorbereid te hebben om verantwoorde zorg te blijven leveren. Tot nu toe zijn de kosten gedekt uit de lopende begroting zonder dat een specifiek GROP-budget beschikbaar is. De kosten van het GROP worden in 2018 verder inzichtelijk gemaakt en getoetst zal worden in hoeverre deze naar redelijkheid nog in bestaande begroting van de GGD kunnen worden opgevangen.

Taakstelling 2019

Voor een sluitende begroting 2019 resteert er een taakstelling ad € 65.000. Dit bedrag komt bovenop de taakstelling 2018 (ad. € 338.000). Hierdoor is sprake van een gecumuleerde taakstelling van € 403.000. Indien structurele compensatie van de nacalculatie van de indexering van de gemeentelijke bijdrage over 2016-2017-2018 niet wordt verstrekt, heeft GGD Hollands Noorden een grote uitdaging om de taakstelling daadwerkelijk te kunnen realiseren.

Advisering klankbordgroep financiën GGD

De onderhavige stukken zijn op 10 april besproken met de klankbordgroep financiën GGD. Deze heeft daarop inhoudelijke en bestuurlijke adviezen uitgebracht die door het dagelijks bestuur zijn overgenomen. Het dagelijks bestuur van de GGD heeft besloten om met alle stukken in te stemmen na afweging van de adviezen door de klankbordgroep.

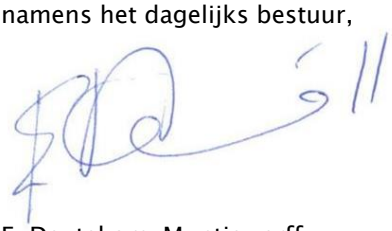
Advies

Wij stellen u voor om het Algemeen Bestuur te adviseren om in de vergadering van 11 juli 2018 het volgende besluit te nemen:

1. Vaststellen van de jaarstukken 2017, de voorgestelde resultaatbestemming en verwerking van navolgende indexaties:
    a. In te stemmen met de in de jaarrekening 2017 verwerkte nacalculatie van de indexatie van gemeentelijke bijdrage 2017. Deze verrekening betreft de afwijking in de loonontwikkeling voor het lopende jaar 2017. De afwijking van de hogere werkelijke loonindex bedraagt 1,36%.
    b. In te stemmen met structurele verwerking van de afwijking van de loonindexatie 2017. De structurele afwijking van de hogere werkelijke loonindex bedraagt 2,4% en wordt bij het bijstellen van de begroting van het jaar (2018) erop doorgevoerd.
    c. In te stemmen met structurele verwerking van de afwijking van de loonindexatie 2016. De structurele afwijking van de hogere werkelijke loonindex bedraagt 1,55% (na aftrek van de structurele bezuiniging van 0,5%). (Deze verhoging is in 2017 reeds gefactureerd en door alle gemeenten op twee na betaald en wordt bij het bijstellen van de begroting van het jaar 2018 doorgevoerd).
2. Vaststellen van de begroting 2019
3. Kennis te nemen van de meerjarenraming 2020-2022

Uw zienswijzen zien wij met belangstelling tegemoet. U kunt deze (bij voorkeur digitaal) toezenden aan het algemene mailadres (info@ggdhn.nl) dan wel rechtstreeks aan de directiesecretaris (ykoopen@ggdhn.nl).

Hoogachtend,
namens het dagelijks bestuur,

E. Deutekom-Muntjewerff
voorzitter

E.J. Paulina
secretaris-directeur